

దాట సీతారామరాజుగారిదేరఁబియ్యం

1909 పబ్లిషి

సి. హెచ్. రామమూర్తి అండ్ సన్

న్యవారి స్వకీయ ముద్రాక్షరశాల

యందు ముద్రింపించి ప్రచురింప

బడియె.

మొదటికూర్పు 630 ప్రతులు

విజయనగరము.

వెల రు 0-1-0.

1910

శ్రీరామముని
సతీసుబోధిని.

—:(0):—

క॥ నిరతంబు భక్తకోటికిఁ బరమంబగు సాఖ్య మొ
నుగిపాలించెడి శ్రీకరునాద్యంత విహీనునిగరుణా
నిధి దేవదేవు గణుతింతుమది॥

క॥ పలువురు సెప్పిననీతులె । పలికనులేవింద నూ
త్న పద్ధతులంచుం । దలఁపోయుచు నిరసించఁగ । పల
దుసుండిమంచిగొనుండి భావములొనె॥

గీ॥ తప్పులున్నను గైకొక తప్పకుండ । సారమే
గ్రహించునెపుడు సజ్జనుండు । నీస్తుపాలుమిలితమైన
నీళ్లవిడిచి । పాలఁగొనునట్టి రాయంచపక్కఁబోలె॥

క॥ పాతివ్రత్యమహత్యము । చేతనరుంధతి
మొదలగుచేడియలెంతో । ఖ్యాతిఁగనిరివారివ
లె॥ భూతలముననడచుకొమ్మపొలతీనీవు॥ 1

క॥ పతిభక్తి కంటెమించిన । వ్రతంబులేదుపయి
దలికిభామామణిరో । మతిఁదలఁపోయనదివినా ।
వ్రతముల నొమలనెనర్చవట్టివృధసుమీ॥ 2

క॥ ఉపవాసంబులు వ్రతిములు । దపములు
కొద్దివేలకంటెదర్కింపంగా । నవరిమితపుణ్యము

క॥ పతిదై వమంచునాతనిహితమెఱిగిమెలంగు
నట్టియెలనాగలకు॥ ఊతియందు సర్వసౌఖ్యము
లతులితముగఁ గలుచుండునత్యంతంబు॥ 4

క॥ పతికంటకమిలచుదై వముఁ నతీమణికిలేడు
మదినిఁ జర్చింపంగా॥ ఊతిలోనాతనికి మిగుల
హితముగనడవంగవలయునెల్ల విధముల॥ 5

క॥ నవమాసంబులుగర్భమునవహించిమిగు
లశ్రీమఁగొనినజననియెడల॥ న్నవలాభక్తిశ్రద్ధ
లనవనినై లగంగవలయునార్యులు మెచ్చ॥ 6

గీ॥ వెలదివిద్యయుబుద్ధినేర్పించియోగ్యుల
శురాలినిఁగాఁ జేసిస్వాంతమందు॥ నారెకునునీదు
సౌఖ్యంబుఁగోరుచుండు॥ జనకుచోనుంచుభక్తి
విశ్వాసములను॥ 7

గీ॥ ఒక్కతల్లికిజనియించియొక్కయింటఁ బెరి
గిమనినట్టినీదుసోదరులతోడ॥ సోదరీలతోఁగల
హంబునూపఁబోకు॥ మువిదయ న్యోన్యమెత్తి
తోనుండుమెప్పుడు॥ 8

క॥ మఱిదులఁగనుమెప్పుడుసోదరులగతిఁజె
లుకలకొలికిఁదగుగౌరవము॥ ధరనెఱుపుము
బావలయెడ॥ మఱిమామలయెడ నిరతము

మాన్యతవచ్ఛృణోతి॥

9

గీ॥ తోడికోడండ్రుతామెప్పుగూడియుండఁ
బోలుఁగాట్లాడిఁగూతులముడువవలవ! దొకరి
యెడలోపముండిన నెకరునహనమునువహిం
చఁదగునెదుర్కోఁబోవుటుడిగి ॥ 10

క॥ వినుమాఁడుదినదివినఁజెడు | ననియవి
వేకులువచింప నదియెన్నకునీ! మనముననెద్దేమి
యెఱుఁగు | వనితాయదుక్కుల్లరుచిని వసుధాస్థ
లిలో॥ 11

క॥ విద్యావిభవముజనులకు! హృద్యంబొన
రించుఁగాదె యెంతయుఁదలఁపన్ | వేద్యులుతె
లుపుటవినవే! విద్యాహీనులఁ బసులనివెలఁదీనీ
వున్॥ 12

గీ॥ చదువులేకపోవుటచేతసఖయయిరుగు
పొరుగువారితోఁగయ్యంబువైందుచుండు! గ
వ్వలనుగచ్చకాయలగడుపుచుండుఁ! గాలము
ను వ్యర్థమొనరించిఘనతఁబాసి॥ 13

గీ॥ చదువెఱుఁగనివధూటియసంగతముగ |
సారెకునునీచులచెలిమిఁగోరుమంచి! చెడ్డలగఁ
హింపలేదు దుశ్చేష్టలఁగొను | వసుధనలుపురి

లోనవ్వుఁబాట్లఁగాంచు॥ 14

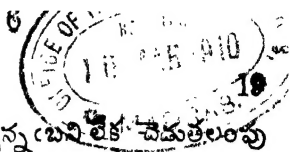
గీ॥ విభుఁడువిద్యాధికుండౌచు వెలయుచుం
డఁ భార్యవిద్యావిహీనతఁబరఁగుచుండఁ వారి
సంసారమేగతిబాగుపడును! గాటికొక రేటికొ
కరులాగంగలలన॥ 15

గీ॥ విద్యయన్నింటఁ బై పెచ్చు వీలువహె
చ్చు! నిచ్చలునుమెచ్చుసౌఖ్యంబులిచ్చునెంతో!
మంచిఁదెచ్చుఁజెడ్డునుబుచ్చుమగువవిద్య! వీలు
లేదనుటేమివివేక మొక్కొ॥ 16

గీ॥ విద్యమిక్కిలినేర్చినవినయమాండ! వల
యునది లేనిచోరసవంతమానె! యెంతసక్కఁగ
వండిననేమిఫలిత! ముప్పులేనికూరకురుచియుం
డునొక్కొ॥ 17

గీ॥ చదువునేర్చితిమంచునుజనదుబిల్వ! ణీ
యతారాశశాంకాది నీతిబాహ్య! మైనగ్రింధ
ములఁజదువఁగానుజెలియ! వానిపేరై ననువినఁ
గవలదునలదు! 18

గీ॥ కాంతపనిలేకతీజికఁగాంచునవుడు! కా
లమునువ్యర్థమగునట్టికార్యములను! బోవనీక
పతివ్రతపౌలఠులడగు! చరితములనుజదువవ

తెబరమభ క్తి॥

గీ॥ కుడిచికూర్పున్న బనిలోక చదుతలంపు
లుద్భవిల్లునేదె ననీవొప్పుగాను । సచ్చరిత్రము
లజదువజర్చినేయఁ గాలమెప్పుడుగడుపుము
కంబుకంఠి॥ 20

గీ॥ బీనసాదలఁ గడుహెచ్చు ప్రేమతోడ
గాంచినాయంబు సేయుముక సరబోకు' నీకుఁగ
లక క్తి కొలఁదినిలోకమందు, ధర్మ మొక్కటెని
నుగాచుఁడలిరుబోఁడి॥ 21

గీ॥ జగతిపై జన్మ మెత్తి నసార్థకంబు! పగుల
కుపకార మొనరించు కొరకుఁగాదె । యెన్నికా
ర్యముల్నేసిననింతియెపుడు । మంచిచెడ్డలురెం
డునుమహినినిలుచు॥ 22

గీ॥ కాళ్లు సేతులు మొదలగంగములులేని
వారికినిరుపేదలకునువలయునెపుడు । దానమొ
నరింపనిన్నె చ్చఁగానెయెమటఁబొంగిద్రవ్యంబు
వృధపర్చబోకుతరుణి॥ 23

క। ఇచ్చెదననిదీనులతో! నిచ్చకముల నెడు
టనాడు చెగ వేయుచురే! పిచ్చెనమాపిచ్చెదనని
గచ్చులు సేయఁ గఁబోకుక మలసుగంధీ॥ 24

గీ॥ అతివయాచకతతినీసహాయమడుగఁజే
యునదిమానునదియును జెప్పివెయ్యఁ| వలెను
వెంటనెత్రిప్పఁగవలదుమల్ల| మల్లరమ్మనిపొమ్మ
నికల్లలాడి॥ 25

గీ॥ పతిశృహమునకుఁ దెచ్చుద్రవ్యంబు చి
ల్లి|గవ్వయినఁగానివ్యర్థంబుగాకయుండఁ| బొ
దుపుగావాడవలెఁజుమ్మిపొలఁతిరొచెడు| కర్చుల
నుజేయఁగానపఖ్యాతివచ్చు" 26

క॥ వదలఁగవలెదుశ్చేష్టలఁ| జదువఁగవలె
బుణ్యసతులచారిత్రంబుల్| మెదలఁగవలెనా
ధునిమది| మదమగునటులెల్లగతులఁబూర్చేందు
ముఖి॥ 27

క॥ వినవలెవిబుధులచరితలఁ| గనవలెనచ్చె
లులగోష్ఠిఘననిభవేణీ| మనవలెగీర్తిప్రతిష్ఠల|
ననవలెనిక్కంపుమాటలనవరతంబున్॥ 28

క॥ సత్వముఁదాల్చుందగున| జ్ఞత్వమువిడ
నాడవలయు సతిపనిగోదా- సీత్వముపతియెడఁ
దగులా- కేత్వసెప్పంగఁబోకుమెపుడర్థులకున్॥

క॥ నడువకుమాకుపధంబుల-గడువకుమా
భర్తయాజ్ఞఁ గలలోనె నన్- నుడువకుమాదు

ర్భాషల - విడువకుమా బీదలందు వెలఁ దిరొప్పే
మృత్యు 30

క॥ సుక్కకుమిడుములఁబడియును - నిక్క-
కునీవిభవముఁ గనినీరజనేత్రీ - చిక్కకు మప్పుల
లోపల - మెక్కకుమితిమీరినీవుమేదినిలోన॥

క॥ అడకు పతిశలవునకెదుఁ రాడకురస
హీనవుఁ బలుకాడకునీతి! నీవ్విడఁగనాడకుధరఁ
బో! నాడకునీబంధుజనుల నబలామణిరో॥ 32

క॥ నవ్వకు కడుమోచ్చుగమాన! సివ్వకుదు
ర్తార్గజనులకెన్నఁడొకరితో! జివ్వకుఁగాల్గ్రవ్వ
కుమతిత్రవ్వకుగతమున్గురించితామరసాక్షి॥ 33

గీ॥ గంగిరెద్దువలెఁ దనయంగంబునిండ! వ
స్తువులఁబెట్టుకొన్నఁ బ్రశస్తమానె! యతివకం
తకంటె మిగులయశమురాదె! సాయమొనరిం
పఁగాబీదసాదలకును॥ 34

క॥ అదిలేదిదిలేదనిపతి! యెదకుంగప్టంబు
లిడకుమెప్పుడునెలఁతా! ముదమొండమున్నదా
నితో! సదమలమగుతుష్టికంటె సౌఖ్యముగ
లదే! 35

క॥ చెడుగులతోన్నేహంబె! య్యెడలనుజే

యంగబోకుమి భ రాద్ధమనా యిదుములసా
తాదుబయ! ల్పడనీయకు వింటిగుట్టు బదుగు
రిలోనె॥ 36

క॥ పతిపారుగూరికిబోయిన ఓతిలోసిం
గారమూనఁ జెల్లదుగరితా! సతితముపాతివ్ర
త్యల! మతముసుమాయట్టలండ మదినర
యంగా॥ 37

క॥ పెద్దలువృద్ధసతులునీ! వద్దకువచ్చినను
లేవవలయును వారిన్ దద్దయుఁ గూర్చోమన
వలె! ముద్దియమర్యాదసేసిముదచులరారె॥ 38

గీ॥ సిరియదెంతయుండినఁ గానిధరణినంత
కంటెవేయిరెట్లడఁకువఁగానుదిరుగ! వలయుగ
ర్వమెన్నఁడునాదాబడుటఁదగదుశాంత మఖిల
గుణాలి భూషణముసూవె॥ 39

క॥ సతి నీదుసచ్చరితముకు! మతీజనులకిత
ములేమిమర్యాదవిహీ! సతయానెదానఁగుక్క
కు! ఓతిఁగిట్టనిచో ఘృతముప్రసిద్ధికిలోటే॥ 40

క॥ చాడీలుసెప్పబోకుము! చేడియమర్యా
దసెడును సిద్ధమునుమ్మీ! వీడుదుగుపెద్దలుని
నున్! గూడరు మఱునాటినుండి కోరికతో

డన్

41

క॥ మానముమించియువేరే॥ కానముకో
మలికిముఖ్యగతియయ్యదిన॥ మానముమూల
ముసేయుము॥ హీనముగాకుండ నెప్పడెల్లవిధ
ములన్॥ 43

గీ॥ పతిగృహమునకు రాగానెవనజనేత్రివల
దుసంసారబాధలఁదెలియఁబర్చునేడఁజేరినపిమ్మ
టఁజెప్పమెప్పు॥ డాతనిమదికిఁగప్పఁబులఁబ్బినీకు॥

గీ॥ కించఁగొని నిన్నుమిగులబాధించెనేనిఁ
బతికిమార్తాటవచియింపవలదునుమ్॥ కరము
కఠినచిత్తుడయినఁగరఁగకున్నె॥ కలికశాంతప
ర్చుమృదువాక్యములచేత॥ 44

గీ॥ ఎంతసంపత్తిఁగల్గిననెంతసౌఖ్య॥ ముండి
ననుగానిసంతతియుండకున్న॥ శోభయినుమం
తయుండదునుందరాంగి॥ దైవమునువేడునీకు
సంతానమిడఁగ॥ 45

క॥ పిల్లలుకల్లలువలికిన॥ నల్లరఁగావించెనే
నినదివారింపన్॥ జెలునుముద్దించంగా॥ జెల్ల
దటులఁజేయఁబిదపఁజెట్టగులేమా॥ 46

గీ॥ తగదుబిడ్డల రఁజేయఁదఱచుతినఁగ॥

దల్లియేదియో యిచ్చి యోదార్చుచుండు న
వలయుల్లు లొసర్చుననర్థ మొదవు వారి దేహము
లకటులవలదుసేయ॥ 47

క॥ పండుగులుశుభము లగుచో మెండు
గవస్తువులువెట్టిమెలతలువిడుదు రొంకిక
లనువీధులనె న్నండదియువలదిలసవగుణంబ
గుమడతీ॥ 48

గీ॥ పొరుగువారిపై గోపంబువైడమదమ
దునొరెటుంగ నిబిడ్డలనూర కేని బాదుచుందు
రుపశువులవలెనుగొంద రట్లుసేయఁగాఁ బోకు
మోయబలనీవు॥ 49

గీ॥ తటచుగ్గాబిడ్డలకుడమతల్లులగుణ మ
లవడునుగానఁ బ్రేమదగయ్యాళి వౌచు బుద్ధి
మాలినటింపంగబోకవిద్య నేర్చినయవివేక
ముల్నెఱపుటొప్పు॥ 50

గీ॥ పణతినీయెడఁబతికంటె గుణగరిమము
లావుగానున్న వానికెల్ల సమయముల లొంగి
యుండుముమీఱకులోకమందు సదియెయ్యత
మోత మగుణంబనుచుఁడెలిసి॥ 51

గీ॥ నాధుఁడింటికిరాఁగానెనాతినీవు భూచి

లాగుతలవిగయఁ బోసియుండఁ వలమశుభ్రము
గాఁగనఁ బడఁగవలయుఁ నెప్పుడతనిమదికిముద
మెసఁగఁగాను॥ 52

క॥ పెనిమిటితనపైమిక్కిలి చనవునుగనఁ
బగ్గుచున్న సతియాడఁకువతోడ నెచునఁదగుఁడ
ననడువడిఁ ఘనులుమదినిమెచ్చునట్లుఁ గానిర
తంబు॥ 53

గీ॥ ఇలనునీదుపుట్టింటవారెంతధనికుఁ డై
నఁబతితోడదేలోకమంచునతని కడనెయుండ
వలయుఁగాని కదలరాదుఁ చెలియయెట్టియిడు
ములగాసిల్లుచున్న॥ 54

క॥ పతిగడియించెడి దినములఁ నతివకుగు
సగుసలులేనియట్టి తరుణమం దతిరొసరొసలు
నుగూడదుఁ మతిసమముగనెప్పుడొంచ మర్యా
దసుమీ॥ 55

క॥ మంచులుమాకులువెట్టినఁ సుందరిప
తిలోఁ బడుననుచుండలఁపకుమీ॥ డండమున
దానవ్యాధులు॥ వొందియుమునుపున్న ప్రేమ
పైవునుజుమా॥ 56

గీ॥ స్వప్నమందైన నాధునిభావమునకుఁ

మిగిలినదవక యాతండుమెచ్చనట్టు! లనయ
మునుమెలఁగుటయెవశ్యోషధంబు! సకియమం
త్రతంత్రములు బూటకములెనును॥ 57

గీ॥ చాసనీతోడఁ బతిరహస్యంబువల్కుఁ
జెలులతోనైన నెన్నఁడుఁజెప్పబోకు! చెడుప
డంతులులేనివి సెప్పినీదు! పతికివిరసంబు పు
ట్టింతుభావమందు॥ 58

క॥ పతిహిశులనాదరించుచు! బతిశత్రుల
విడువఁగాను వలయునువారల్! సతిసీకుమిత్రు
లైనను! క్షితితోపలగౌరవంబు సేకురుదాన॥ 59

గీ॥ మోదహీనుడైనను దానుమోదహీ
న! యగుచు మోదభరితుడైన నతివమోద
భరితురాలౌచు నాధుని స్వాంతమునకి! తంబు
గనడవవలెఁబూవితావిఁబోలె॥ 60

గీ॥ విధివశముచేతనీకుఁ బ్రాప్తించినట్టివ
రుఁడుబుద్ధిహీనుఁడునిర్భాగ్యుడైన! నెట్టిరూ
పహీనుడైన నెంతమాత్ర! మతనియనుమతి
దాటరాదబలనీవు॥ 61

గీ॥ భర్తయందుండు జ్ఞానసంపత్తి నీవు! గొ
ప్పగానెంచవలయు దుర్గుణములగని! యింపఁ

గారాదు కల్పనైన నిగురుబోడి పరునిపాం
దెంచవలె దృఢప్రాయముగను॥ 62

గీ॥ కీర్తివచ్చిన మఱియపకీర్తివచ్చె నేని
సుదతెకారణమండ్రునిజముగాను॥ బతికివాని
కెన్నడును లోపంబురాక॥ యుండబుద్ధిగల్గి
నడచుచుండవలయు॥ 63

గీ॥ వనితపుట్టింట గలకరిజనముకంటె॥ న
త్తవారిసేవకులనత్యంతకప్రేమ॥ నరయుమాడు
బిడ్డలయెడనత్తలయెడ॥ వినయమునువిధేయత
నుజూపింపవలయు॥ 64

గీ॥ నీకుభృత్యవర్గంబుపై నిశ్చయముగ॥
నెంతప్రేమయుండిన॥ జనవిన్వబోకు॥ మొప్పు
గా నీయెడల భయముండవలయు॥ నట్లుమనలం
గ॥ జేయుమోయన్నమిన్న॥ 65

గీ॥ ఎఱిగి యెఱుంగక నీచోటనెన్నడేని॥
దాసదాసీజనముతప్పు జేసినేని॥ వారినిక॥ జే
యకుడని చీవాట్లబెట్టు॥ మాబల దానినేపట్టి
పాలార్చబోకు॥ 66

క॥ పండుగపబ్బములగునెడ॥ నిండగుభక్తిం
జరించునీసేవకుల॥ మెండుగడనువుమఱిమ

అవఁ కుండఁగభోజనమొసంగికువలయునేత్రీ॥7

ఆ॥ వె॥ వేలకొలఁది నీకుభృత్యులుండినఁ
గాని! వరునకీవె సేయవలయుఁ బనులు! ఎంత
రాణివాసమింటఁ బుట్టినఁగాని! నారిభర్త కుమ
టి పరిచారికెయగు॥ 68

శే॥ ఒరులునుతియింప మదిలోన నుబ్బఁ
బోకు! సేయుదానమువెల్లడిఁ జేసికోకు! క్షీతిఁ
గలుషముఅనీదరిఁజేరనీకు! లలనసత్కార్యమం
దువలదు పరాకు॥ 69

గీ॥ ఎన్ని సౌఖ్యంబులుండిన నెందుకొరకు
దేహసౌఖ్యంబు లేనిచోఁదెఱవనీకు! గానఁగా
పాడుజాగ్రత్తగానుసతము! స్నానపానాదివిధు
లనుసల్పుచుండి॥ 70

ఆ వె ఒ స లకలిమిఁజూచి యోర్వలేనితన
ము! బూసయోగ్యమౌనెదాననేమి! వచ్చుభా
మినిమది నెచ్చుదయివమును! సంస్తుతించువధి
కసంపదలిడ॥ 71

ఆ॥ వె॥ పనియుఁబాటులేక పలుమారుపొరుగిం
డ! కేఁగఁబోకునిన్ను నెల్లిదముగఁ! జూతురది
యఁగాకగోతి నిందలుపచ్చు! గౌరవంబునీకు

దూరమగును॥

72

క॥ ఏకాంతస్థలముననీ! వేకాంతముగనుతు
తోడ నేనియుఁ బలుకం! బోకుచులోకులుకా
కుల! మూఁకలులోకంబు మూయమూకుఁ డు
గలదే' 73

ఆ॥ వె॥ ఎంతరూప హీనులేనియుఁ బరుల
సం! తతనిఁగాంచినవ్వేదగదుబోటి! కటకటద
యివ మిటుగావించెననిజాలి! బొందుటొప్పు
మిగులడెందమందు॥ 74

గీ॥ పరులుబలు కష్టములచేతవనటఁజెంది
వసుధనీదుసాయంబునుబోయఁదలఁచి! నిన్నుఁ
బ్రార్థించవినువకసన్నతాంగి! చేతనై నట్టి మే
లునుజేయుమెప్పుడు॥ 75

గీ॥ ఒట్టులనుమాటిమాటికిఁబెట్టఁబోకు! షీ
తినిదొంగతనం బెట్టఁ జేయఁబోకు! జిహ్వకింపు
గాఁబాకంబుసేయనేచ్చ! కొమ్మకుట్టపనిఁదెలిసి
కొమ్మకొమ్మ॥ 76

గీ॥ పాణికోటిపై దయనిల్పుమాత్మలోనఁ
జామహానిఁజేయఁమునిష్కారణముగ! సఖిలధ
ర్మములకుమూలమాయహింస! యం దుఁబెద్ద

లు సెప్పుట నెంచులదె॥

77

గీ॥ ఎంత లేమి చేతచు గృశియించు చున్నఁ
బుట్టినింటికి మఱి మెట్టి నట్టి యింటి కిలను జెట్టఁదే
కుండనీ వెప్పునడవ! నలయు గుట్టు మట్టు గలిగిపం
క జాక్షి॥

78

క॥ బోటిరొ కోడలుఁబూనుట! వాటము
గాదనుచుఁదెలిసినదలు నుదానిక! సూటిగ బా
లురు బంట్లును! బాటిఁ దొఱంగు నెడఁబూనవల
యును జుమ్మా॥

79

గీ॥ పొంచి వినఁబోవు మొరులాడమించుఁబోఁ
డి! రోరహస్యమదియు యుక్తమారయఁగను!
బరులు సేసిన మేలును మఱవఁబోకు! మిహపరం
బులకట్టు లెన నెడఁకునచ్చ॥

80

క॥ పెద్దలమదికి హిశంబుగ! నెద్దికఁజరి
యించుచు మఱి యొప్పుగ నాజ్ఞల్ హద్దుగ నొనరిం
పందగునద్దానక! శ్రేయఃబుద్ధి వననీ స్థలిలో॥

81

గీ॥ నక్కవినయమును బకధ్యానంబునూపి
చెలువకార్యమగువఱకు స్నేహమునకుఁ బాత్రు
లైయుండి పిమ్మటఁబాయుచుండ్రు కొందరట్టి
తుచ్చులఁగనుఁగొనఁగవలెను॥

82

గీ॥ వట్టినే లేనిపోనట్టి పంతమూని ।
మాటిమాటికిఁ గొందరుబోటులలిగి భోజన
ము మానుకొనుచుండ్రు పొలఁతియదియుఁ
గూడదంచెటిఁగినడచుకొనఁగరాదె॥ 83

క॥ మృదుసంభాషణ నుగుణుల హృద
యానందంబుజేయునెంతయుఁదలఁపన్ । మదవ
తిరోపలుకునెడనె మృదినుంచంగవలయు మఱ
వకదానిన్॥ 84

గీ॥ పనులుసేసినఁ గీర్తిలోపంబురాదు భు
వినిరాణివాసముఁ దగ్గిపోదుమఱిజగమునఁదొ
య్యలిదేహసౌఖ్యంబుగల్గు విషయవంతురాల
వటంచుబేరువచ్చు॥ 85

గీ॥ పనులజేయక మహారాణివలెను దిను
చుఁ గూర్చునుట గొప్పగా నెంచుకోకుతన్వి
దానిచేనజ్జీర్ణంబు మొదలగుపెక్కు రోగముల్సం
భవించునిరూఢిగాను॥ 86

గీ॥ మానినీయెప్పుడెలవాఱఁగానెవేగ, లే
చి తీర్పంగవలయును బ్రాచిపనులవలదుప్రొ
ద్దెక్కుదాఁకను బండుకొంట, లేనిచోనిన్న మొ
ద్దండ్రు మానవతులు॥ 87

గీ॥ పెండ్లిపేరంటములకే గవిద్రుమో
వ్వు! లెరవు నగలధరించెదరెంతో ఘనత! వడ
యనదితగునె గుణనంపత్తికంటె! గలదె స
ద్యావణము వేరె జలజవదన॥ 88

గీ॥ నీనగలు నాణెముల్నాచినిన్నమెచ్చ
రెపుడు సజ్జనుల్వారల హృదయమందు! నీకు
గలనమ్మభావంబునీతి! గాంచి! ఘనముగా మె
త్తురేకానికాగిలుగంటి॥ 89

గీ॥ కడుపునందొక్క కొమరుండుగల్గిమఱి
యు! గోడలుతమకురా! గానకోసిపెట్ట! సాగు
చుండుపూర్వావస్థ జ్ఞప్తి లేక! మూఢవనితల
టుల! జేయఁబోకుమెపుడు॥ 90

గీ॥ అత్తలాడు బిడ్డలును దమ్మనవరత్నము
మిగులశ్రమ! బెట్టుదురటంచు వగలువూని
పొరుగువారితో! గొంధరు మొట్టవెట్టు! చుం
ద్రు మూర్ఖతయది తగదుగ్గబులకు॥ 91

గీ॥ కష్టములురాగ ధైర్యంబుగాంచఁగా
ను! వలయునెత్తి బాదుకొనియేడ్వంగఁ బోల!
దట్టుల! జేయంగమదికి నాయాసమబ్బు! గొం
చెమెనన్న లాభంబుగూడిరాదు॥ 92

గీ॥ పడఁలిపిల్లి మీద నుకోడిపై నెనెవము
వెట్టిరతచుగాఁగాట్లాడితిట్టుకొండ్రు బుద్ధిహీను
లై కొందరుపొలఁతులదియుఁ దగదటంచెఱిగి
మెలంగఁదగునుజమ్మ॥ 93

గీ॥ కాంతరో యింటిగుట్టు లంకకునుజేట
నెడి విధంబుగాఁ జాటుననిన్నుఁ గేళిసేతురిర్గు
పొర్గుజనులుసిద్ధమిదియి॥ యెంతపాఠై నలోన
సహించవలయు॥ 94

క॥ వినుమెప్పు ఋణమొనర్చకుమనోహ
తునిచాటుగాను మఱిశక్తికిమిం॥ చినవాగ్దాన
ముసేయకు ననబోడిరో గౌరవంబునకు ను
న్నయగు॥ 95

గీ॥ ముదితమొక్కకు భర్తకు ముందుగాను
భువినిఁ బిల్వనిపేరటమునకుఁబోకు॥ మెప్పుఁజె
ప్పుడు మాటలానించియెదుట॥ వారినిమదిని
దూషింపవలదునుమ్మ॥ 96

గీ॥ భోజనముఁ బెట్టువేళలఁ బువ్వబోడి
పండ్లిభేదంబుసేయకు వసుధలోన॥ నల్లుసేసి
నఁ గీర్తికిహానికరము॥ వచ్చుబడిఁ గాంచిమఱి
సేయవలయుఁగర్చు॥ 97

గీ॥ ఎవ్వరేదిసెప్పినఁజెవియిచ్చివినుము! పీ
రునాకుఁ జెప్పెడిపాటివారెయ్యఁచు! విట్టవీగు
టఁగూడదు బిసరుహఁక్షి యందుమంచియున్న
ను దానికనుమతించు॥ 98

గీ॥ మెలఁతకొందరుకడుపారమెక్కితమకుఁ
బనియుఁబాటును లేకుండవారలట్టి! వారలిట్టి
వారని పొద్దువారిలోపముల గణింతు మూ
రతయది తెలియవలయు॥ 99

గీ॥ ఎన్నిపనులున్నమఱవకసన్నతించు! ప్ర
తిదినంబును దేవునిభక్తితోడఁ గొంతప్రభాదీవు
నిర్మల స్వాంతమందు! నిజంబ సౌఖ్యంబులొడఁ
గూర్చినిచ్చుమనుప॥ 100

గీ॥ యువతులకు హెచ్చుగానుపయోగపడఁ
గఁ, బుస్తకంబునకు సతీసుబోధినియని, పేరిక్షిర
చించెనెంతయు వెలయునట్టి, యోజడాట్లసీతా
రామరాజుదీని॥

క॥ హితమతులై సంతోషమీ, సతీసుబోధినిఁ
బఠించిచరియించినస, న్నీతిఁగాంతురుపణఁతు
లుక్షితి,క్షితిలేనిసుఖంబుఁజెందిశ్రీహరికృపచేక
సతీసుబోధిని సంపూర్ణము.

సి. హెచ్. రామమూర్తి ఆంధ్ సన్మ, విజయనగరం.

ఇక్కడదొరుకు గ్రంథములు.

పురుషులకు శుద్ధప్రతులు.

గురుమంత్రము, తత్త్వన్యాసము, మాతృకాన్యాసము, హంస, వారాయణ, కృష్ణమంత్రములుగల ప్రతి. } 0 1

స్త్రీలకు శుద్ధప్రతులు.

గురుమంత్రము, కృష్ణ, హంసమంత్రములు, సంకల్పవిధానముగల ప్రతి. } 0 1 0

శుద్ధప్రతులు.

ఋగ్వేద, యజుర్వేద, సామవేదము, ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము } 0 1 0

మంగళగీతి కృష్ణవైష్ణవాయనకవిచింతామణి.

శుక్రిగారచాటాక్షి } 0 2 0

తోలేటిసీతారామయ్యగారిచే రచియింపబడిన

గ్రంథములు.

మరాఠాంజ్ఞానకథ-కీర్తన- అనందభైరవచరిత్రాంగం. } 0 1 0

కలికాలపురాణనాథిపర్వము } 0 0 6

అడివముసన్యాసికవిగారిచేరచియింపబడిన గ్రంథములు

హరిశ్చంద్రము } 0 1 0

బుద్ధిగతము } 0 1 0

10135

